

er for Noget, det ærede Medlem har sagt. Og dernæst sagde jeg, at man skulde ikke alene bringe Hjælp til Landkommunerne, til Husmændene, men ogsaa til Kjøbstadkommunerne, og endelig til Slutningen sagde jeg: „Lad os tage Hederne og Havet ganske anderledes i Beslag for at faae Indtægtskilderne til at flyde rigeligere for Folket“. Der skal sikkert en juridisk Gvne af egen Art til for at kunne forstaa mine Ord saaledes, at jeg kun skulde have talt om „min fattige Menighed“ paa Heden (Afbrydelse af Tuel). Ja, det ærede Medlem skal ikke være bange, jeg sigter ikke ham for at have en saadan Gvne. Paa samme Maade forholder det sig med det andet Punkt, hvad jeg skulde have sagt om Parlamentarisme. Jeg har sagt og vedfænder mig, at der i enhver konstitutionel Forfatning maa ligge en Spire mere eller mindre til Parlamentarisme. Saa siger det ærede Medlem blot, at jeg har sagt, at, naar jeg selv sad i et Parlament, var det Bevis nok for, at jeg var parlamentarisk. Noget saa Usimeligt har jeg dog aldrig kunnet sige! Endnu kun en lille Bemærkning overfor det ærede Medlem, den nemlig, at jeg dog tror, at Husmænd og andre Smaafolk ere nok saa vel tjente med min Virksomhed som med den, han udfolder her eller andetsteds.

Overfor den ærede Kultusminister skal jeg kun bemærke, at, naar han sagde, at jeg har opponeret mod en Lov, som Rigsdagen selv har vedtaget, da har jeg vel sagt, at denne Lov syntes jeg ikke om, men jeg tilspøede, at Udførelsen var dog det Bæste. Det har jeg udtalt, som det kan ses af Rigsdagsstænden, og jeg anførte flere Exempler paa, hvorledes Loven blev udført. Naar jeg har talt om Privatistene, er dermed ikke sigtet til Disciplene fra de private Skoler, men kun til dem udenfor Skolerne, saa jeg haaber, at der ikke længer vil kunne finde nogen Misforstaaelse Sted af, hvad jeg har ment. Altjaa selve Loven har jeg betegnet som uheldig, men især er det dens Udførelse, baade fra den nærværende Kultusministers og tidligere Ministres Side, jeg har kritiseret.

Clausen: Et Par ærede Medlemmer have omtalt den politiske Stilling, som det Mindretal, hvortil jeg hører, indtager, og omtalt den paa en saadan Maade, at jeg maa nedlægge Indsigelse mod Omtalens Berettigelse. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Gulstein) søgte igaar at gjøre gjældende som en nødvendig Konsekvens af vor Politik, at vi nu maatte negte Ministeriet enhver Ting. Denne Slutning har aldrig været rigtig. Jeg har stor Afgtelse for det ærede Medlems Mening, dog først, naar den falder sammen med min egen; saa længe den ikke gjør det, maa jeg holde paa min egen Overbevisning om, hvad der er rigtigt, og hvilken Vej der for mig er den rigtige at følge.

Naar det ærede Medlem mener, at det vilde være konsekvent rigtigt af os at negte enhver Bevilling til Ministeriet, saa siger jeg: Nei! det vilde ikke være den rigtige Konsekvens af vor Politik. Dersom vi skulde negte Ministeriet enhver Bevilling, vil deraf ogsaa følge, at vi først og fremmest maatte negte enhver Forhandling med Ministeriet; men gjøre vi det, da gjøre vi os det selv umuligt at faae nogenformelt Indflydelse paa Sagernes Gang. Vi maa huske paa, at vi ere i Mindretal, og at Sagerne ligesuldt ville blive behandlede, og at der vil blive givet dem en Skikkelse af de to andre Partier her i Thinget, og at de vilde blive vedtagne, uden at vi kunde faae nogenformelt Indflydelse paa deres Skikkelse, naar vi negtede at forhandle med Regjeringen. Derfor er det nødvendigt for os som Mindretal at forhandle og søge at gjøre den Indflydelse gjældende, som vi kunne, paa den Skikkelse, som Sagerne kunne faae, saaledes at den kan blive saa god som mulig. Det ærede Medlem kom saa ogsaa til at tale om at forhindre Lovforslag. Det kunne vi, naar vi ere i Flertal; thi naar man er i Flertal, kan man fordre en Lov gennemført saaledes, som dette Flertal anser den for rigtig; thi da maa dettes Mening betragtes som et Folkesønske. Man behøver da ikke at tage imod Noget, som ikke er saa godt, som man kunde ønske det. Thi man har Udsigt til, naar man er et Flertal, at kunne gjøre den Betragtning gjældende, som gaar igjennem Finantsloven, at Flertallet maa have en Hovedindflydelse paa Sagernes Gang og have Hovedindflydelsen paa Finantsloven; man maa kunne hævde dette Flertals Hovedindflydelse og derigjennem se Muligheden af at faae Sagerne gennemførte i en saadan Skikkelse, som man ønsker det. Som Flertal have vi Ret til at sætte os imod det mindre Gode; men ere vi Mindretal, da ere vi henviste til at tage det mindre Gode, naar det er et Fremstribt, i Stebet for det Bedre, vi kunde ønske. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds kom ogsaa tilbage

Rettelser
i Finantsministerens Foredrag
den 17de Oktober:

Sp. 178, L. 28 f. n.: „nogenlunde“ læs: „ingenlunde“.

Dt paagjældende Punktum kommer da til at lyde saaledes: „Jeg vil altsaa for Diebstiftet indskrænke mig til at gjøre opmærksom paa, at, naar det er sagt, at Udsættelsen af disse Laan stod i Modstrid med, hvad der i forrige Samling var forhandlet mellem Finantsudvalget og mig, saa stemmer det ingenlunde med min, som jeg tror, ret levende Erindring om disse Forhandlinger.“